

Summary

JULIKA RAMLOW (Technical University of Berlin) / 22. Conference of Polish and German Art Historians and Conservators Working Group "Art in the times of political caesuras and social transformations. Arena, agens, projection space" (Berlin, 24–27 September 2014)

What are the interactions between arts and political or social turning points in a society? Is this a one-sided relation, where artistic processes and their protagonists just react on political and social events and their effects, or rather reciprocal relationship? These questions stood in a focus of the conference, whose program included wide-ranging papers by Polish, German and international art historians.

The finding that in times of transformation the interaction between visual culture and politics creates an inter-play – based on agreement or opposition – was one of the meeting's outcomes. It was supplemented by the fundamental conclusion that political turning points not always reflect in art directly but crucial visual creations often occur between the events, defined post factum as a breakthrough. In these periods artistic processes and their actors express political or social ideas and it is not seldom that they shape their own dynamics.

As the regions of the common Polish-German cultural heritage were quite regularly confronted with political breakthroughs and social upheavals, they provide a good starting point to examine the relationship between arts and the political, and social turning points in history.

Therefore it came as no surprise, that it was the Working Group of Polish and German Art Historians and Conservators" („Arbeitskreis deutscher und polnischer Kunsthistoriker und Denkmalpfleger / Grupa Robocza Polskich i Niemieckich Historyków Sztuki i Konserwatorów) who proposed this subject for its 22. Conference, which was organised by the Chair of Art History of Eastern Europe at the Humboldt University Berlin (Prof. Michaela Marek, Dr. Katja Bernhardt) and the Junior Professorship for the Art History of Central and Eastern Europe with focus on the regions of common cultural heritage at the Department of Art History and Historical Urban Studies at the Technical University Berlin. The conference was held under the patronage of the Embassy of the Republic of Poland in Berlin and supported by the Foundation for German-Polish Cooperation, The German Federal Government Commissioner for Culture and Media and the Polish Institute in Berlin.

JULIKA RAMLOW (Uniwersytet Techniczny w Berlinie) / 22. Konferencja Grupy Roboczej Polskich i Niemieckich Historyków Sztuki i Konserwatorów „Sztuka w czasach politycznych cezur i społecznych transformacji. Arena, agens, przestrzeń projekcji" (Berlin 24–27 IX 2014)

Na czym polega interakcja między sztuką a momentami zwrotnymi w polityce i w życiu społecznym? Czy jest to relacja jednostronna, w której procesy artystyczne i ich bohaterowie po prostu reagują na polityczne i społeczne cezury oraz ich skutki, czy też polega ona na wzajemności oddziaływania? Pytania te stały w centrum zainteresowania konferencji, w której programie znalazły się wystąpienia poruszające wiele różnorodnych aspektów, przygotowane przez międzynarodowe grono historyków sztuki, głównie z Polski i Niemiec.

Jedną z ważnych konstatacji spotkania było stwierdzenie, że w czasach transformacji szeroko rozumiana kultura wizualna i polityka oddziałują na siebie na zasadzie wzajemnego poparcia lub opozycji. Ponadto wystąpienia i dyskusja pozwoliły na sformułowanie ważnego wniosku, że o ile polityczne punkty zwrotne rzadko znajdują bezpośrednie odbicie w sztuce, o tyle między cezurami powstają często ważne wypowiedzi artystyczne. W takich okresach procesy artystyczne i ich twórcy wyrażają wpływowe idee polityczne lub społeczne i nierzadko kreują własną dynamikę zdarzeń.

Jako że regiony wspólnego polsko-niemieckiego dziedzictwa kulturowego regularnie doświadczały skutków przełomów politycznych i wstrząsów społecznych, tereny te dostarczają dobrego materiału wyjściowego do badań nad związkami sztuki z momentami zwrotnymi w polityce i życiu społecznym w ujęciu historycznym. Nic więc dziwnego, że to właśnie Grupa Robocza Polskich i Niemieckich Historyków Sztuki i Konserwatorów sprecyzowała temat 22. Konferencji, która została zorganizowana przez Katedrę Historii Sztuki Europy Wschodniej na Uniwersytecie Humboldt'a w Berlinie (prof. dr Michaela Marek, dr Katja Bernhardt) oraz Katedrę (Juniorprofesurę) Historii Sztuki Europy Środko-Wschodniej przy Instytucie Nauk o Sztuce i Urbanistyki Historycznej na Uniwersytecie Technicznym w Berlinie, których badania koncentrują się na regionach wspólnego dziedzictwa kulturowego.

Konferencja została objęta patronatem Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie, a spotkanie wsparła Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Pełnomocnik Rządu Federalnego do spraw Kultury i Mediów oraz Instytut Polski w Berlinie.